

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3249/2015. (XII. 8.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfF.1/2015/6. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó által képviselt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfF.1/2015/6. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert ellentétesnek tartja az Alaptörvény I. cikkével, XXIV. cikkével, XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdésével, T) cikkével, valamint 28. cikkével.
- [2] 1.1. Az ügy előzményeként az indítványozó (a fegyelmi eljárás alá vont bíró) előadásából és a csatolt mellékletekből a következő tényállás állapítható meg: az indítványozó ellen volt férje egyik ügyfele (a továbbiakban: bejelentő) kéréte fegyelmi eljárás lefolytatását az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnökétől, bíróhoz méltatlan magatartását kifogásolva. A Fővárosi Törvényszék elnöke a hozzá továbbított, majd kiegészített beadvány, valamint a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség átirata alapján fegyelmi eljárást kezdeményezett az indítványozóval szemben a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 37. § (2) bekezdésére és a 105. § b) pontjára hivatkozva.
- [3] 1.2. A Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság SZF19/27/2014. számú határozatával az eljárás alá vont bírót a Bjt. 123. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fegyelmi vétség alól felmentette. Indokolásában kifejtette, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bejelentő

állításai nem voltak alátámaszthatók, illetőleg nem volt olyan okirati vagy egyéb, objektívnek tekinthető bizonyíték, ami a bejelentő beadványában foglaltakat igazolná. A szolgálati bíróság kimondta, hogy a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok egyesével és összességében történt mérlegelése alapján fegyelmi vétség elkövetésének ténye nem volt megállapítható.

- [4] 1.3. A fegyelmi eljárást kezdeményező törvényszéki elnök fellebbezése folytán eljárta, a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság SzfF.1/2015/6. számú határozatával az elsőfokú szolgálati bíróság határozatát megváltoztatta, az eljárás alá vont bíró vétkességét megállapította, és vele szemben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki.
- [5] A másodfokú szolgálati bíróság indokolásában megállapította, hogy az általa értékelt bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú szolgálati bíróság, hogy a bejelentő beadványában és az ügyészség átiratában megjelölt magatartások elkövetése kétséget kizáróan bizonyítást nem nyert. A másodfokú szolgálati bíróság azonban a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló beadvány tartalmából azt a következtetést vont le, hogy az indítványozó a volt férje ügyfeleivel közvetlen kapcsolatot tartott fenn, ügyeik intézésében részt vett. A másodfokú szolgálati bíróság szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében ezeket a körülményeket, és azt is értékelnie kellett volna az elsőfokú szolgálati bíróságnak a vétkesség kérdésének megítélése során, hogy az indítványozó a bejelentő előtt a bejelentő ügyét tárgyaló bíróval fennálló jó viszonyát is feltárta.
- [6] A másodfokú szolgálati bíróság szerint az indítványozó bíró és volt férje egyes ügyfelei között fennálló közvetlen kapcsolat bennük, így a bejelentőben is azt a képzetet kelthette, hogy a személyes ismeretség révén a bíróságon kedvezőbb elbírálásban részesülnek, ami viszont a bíróság pártatlanságába vetett hitet gyengíti.
- [7] A másodfokú szolgálati bíróság – az elsőfoktól eltérően – a fegyelmi vétség elkövetését megállapította, és az indítványozóval szemben a Bjt. 124. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, azzal, hogy a Bjt. 124. § (2a) bekezdés alapján a fegyelmi büntetés hatálya alóli mentesítést kizárta.
- [8] 2. Az indítványozó bíró ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz a másodfokú szolgálati bíróság határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt, mert szerinte sérti az Alaptörvény több rendelkezését, az alábbiak szerint.

- [9] 2.1. Alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXIV. cikkében és XXVIII. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogra hivatkozva azt kifogásolja, hogy a másodfokú szolgálati bíróság olyan megállapításokat vett figyelembe tényként, melyekre bizonyítási eljárást nem folytatott le, a feleket nem hallgatta meg, és amelyekkel összefüggésben még a – harmadik személlyel szemben folyamatban levő – büntetőeljárás jogerősen nem zárult le, majd ebből az indítványozó felelősségére következtetett. Az indítványozó szerint tehát a másodfokú szolgálati bíróság határozatában bizonyítási eljárás lefolytatása, adatok, bizonyítékok nélkül tett meg ténymegállapításokat, az eljárásban részt nem vevő harmadik személy vonatkozásában.
- [10] Álláspontja szerint az eljárás során a felek egyenrangúak, hivatalból bizonyításnak nincs helye, és az eljárást kezdeményezőt terheli állításai bizonyítása, a bizonyíthatatlanságot nem lehet az eljárás alá vont bíró terhére értékelni. Állításai igazolására a másodfokú határozatból többször idéz. Ugyanakkor kifejti, hogy szerinte az elsőfokú szolgálati bíróság helyesen állapította meg, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tényeket bizonyítékként nem fogadta el.
- [11] A tisztességes eljárás sérelmét látja abban is, hogy a másodfokú szolgálati bíróság másként értékelte a fegyelmi eljárást kezdeményező beadványban foglalt magatartások körét, és az elsőfoktól eltérő következtetéseket levonva új elkövetési magatartást jelölt meg a fegyelmi eljárásban vétkessége alapjául. Úgy véli, a tisztességes eljáráshoz hozzátartozik a fegyelmi felelősség körének pontos meghatározása is, ez azonban esetében hiányzik. Sérelmesnek tartja a másodfokú szolgálati bíróság határozatában tett azon megállapítását is, mely a bíróval szemben a társadalom elvárására hivatkozik. Szerinte a megállapítás bár helyes, azonban azt feltételezi az érintett bírákról, hogy előre látják baráti, magánéleti kapcsolataik alakulását.
- [12] A tisztességes eljárás sérelmére hivatkozva idézi a határozat további megállapításait is, véleménye szerint a másodfokú szolgálati bíróság csak olyan tényeket vehet figyelembe, melyekre bizonyítást folytatott le. Sérelmezi azt is, hogy míg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 235. §-a értelmében új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására; addig a másodfokú szolgálati bíróság olyan bizonyítékokat értékelte az eljárás során (sms-ek), melyek az eljárás megindítása előtt keletkeztek.
- [13] 2.2. Az indítványozó bíró az Alaptörvény T) cikk – általa konkrétan meg nem jelölt, azonban szövegszerűen idézett – (1) bekezdése alapján arra hivatkozik, hogy a másodfokú szolgálati bíróság határozatában a Bjt. rendelkezéseit

helytelenül értelmezte. Úgy véli, a Bjt. 37., illetve 105. §-ából nem vonható le olyan következtetés, hogy bírói hivatást gyakorló személy ne tarthatna fenn közvetlen kapcsolatot ügyvéd hozzátartozója ügyfelével. Ezzel szemben a másodfokú szolgálati bíróság határozata ilyen tartalmú, helytelen értelmezést tartalmaz, hiszen a másodfokú szolgálati bíróság olyan magatartást ró az indítványozó terhére, melyről szerinte jogszabály nem rendelkezik, nem szankcionál. Álláspontja szerint a másodfokú szolgálati bíróság által hivatkozott magatartások nem ellentétesek a Bjt. megjelölt rendelkezéseivel.

- [14] Ugyancsak az Alaptörvény T) cikkével összefüggésben – a másodfokú határozatból idézve – utal az indítványozó arra, hogy álláspontja szerint a másodfokú szolgálati bíróságnak nincs joga meghatározni magatartási szabályt arra vonatkozóan, hogy bírói tisztséget betöltő személy telefonszámát (elérhetőségét) ki, milyen módon kutatja fel, úgy véli, előfizetés fenntartása az Alaptörvény I. cikke alapján nem korlátozható, ilyen elvárást támasztani a bíróval szemben is „nonszensz, az minden realitást nélkülöz”.
- [15] 3. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz befogadható-e, vagyis megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [16] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [17] 3.1. A határidőben érkezett alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai követelményeinek az alábbiak szerint részben eleget tesz.
- [18] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig meghatározza, mikor tekinthető a kérelem határozottnak. Jelen alkotmányjogi panasz tartalmazza az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja szerinti, valamint az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörére vonatkozó hivatkozást; az indítványozó megjelöli az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit; megjelöli azt a bírósági döntést, amelyet alaptörvény-ellenesnek tart; továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság

Szf.1/2015/6. számú határozata alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére.

- [19] Az Alkotmánybíróság már a 21/2014. (VII. 15.) AB határozatában megállapította, hogy a bírák fegyelmi ügyeiben eljáró szolgálati bíróságok olyan bíróságnak minősülnek, melyek által hozott határozatok alkotmányjogi panasz alapján megtámadhatók {Indokolás [34]–[38]}, így a támadott szolgálati bírósági döntés alkotmányossági vizsgálatának a jelen ügyben sincsen akadálya.
- [20] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben megfelelő indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági határozat miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, az indítványozó előadta az alapjogi sérelem – a tisztességes eljáráshoz való joga megsértése – lényegét. Ezzel szemben az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben nem ad elő indokolást arra vonatkozóan, hogy azt a kifogásolt bírósági döntés miért és mennyiben sérti. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény fenti rendelkezésére alapított részében az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltaknak nem felel meg.
- [21] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikke sérelmére is hivatkozott. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság megjegyzi: az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése nem a bírósági eljárásokra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozik, a tisztességes hatósági eljárás követelményeit határozza meg. A jelen ügyben nyilvánvalóan nincsen összefüggés az Alaptörvény ezen rendelkezése és a támadott bírósági határozat között, ami az alkotmányossági vizsgálat akadályát jelenti, azonban az Alkotmánybíróság az e rendelkezésre vonatkozóan előadott indokolást az Alaptörvény XXVIII. cikk sérelmének vizsgálata körében figyelembe vette.
- [22] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság feltételeinek vizsgálata során megállapította továbbá, hogy az indítványban szereplő, megsértettnek állított alaptörvényi rendelkezések egy része nem minősül olyanak, ami az Alaptörvényben biztosított és védett alapjogot tartalmazna. Ebbe a körbe tartozik az indítványozó által felsorolt alaptörvényi rendelkezések közül a jogszabályok és az Alaptörvény összhangját előíró követelményt rögzítő T cikk (1) bekezdése, ahogy egyébként arra az indítványozó maga is hivatkozik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanakkor mindazok az indítványi elemek, melyek nem Alaptörvényben biztosított jog sérelmét állítják, hanem valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének megállapítására irányulnak – ahogy többek között a T cikk is –, alkotmányjogi panasz keretében nem

bíráhatók el. E tekintetben tehát az indítvány nem felel meg az Abtv. 27. § a) pontjában megfogalmazott követelménynek.

- [23] 4. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság formai feltételeinek vizsgálatát követően az alkotmányjogi panasz Abtv. 27. §-a és 29. §-a szerinti tartalmi követelményeit vizsgálta.
- [24] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó mint az ügyben fegyelmi eljárás alá vont bíró nyilvánvalóan érintett, jogorvoslati lehetőségét kimerítette, illetőleg további jogorvoslat nem áll rendelkezésére.
- [25] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének [...]” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}
- [27] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „a tényállás feltárása, a bizonyítékok mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdést nem vet fel”. {3250/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [11]; 3239/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [14], 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [16]}
- [28] Ennek megfelelően a másodfokú szolgálati bíróság döntésének vizsgálata során az Alkotmánybíróság – az Abtv. 27. §-ával kapcsolatban kialakított gyakorlatának megfelelően – tartózkodott a bíróság által megállapított tényállás, a bizonyítékok bírói értékelésének és mérlegelésének felülvizsgálatától.
- [29] Az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan alapvető alkotmányjogi

jelentőségű kérdést, amely érdemi alkotmánybíróági eljárásra okot adhatna, illetve nem észlelt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet sem. A konkrét ügyben az indítványozó által kifejtett aggályok valójában a másodfokú szolgálati bíróság által megállapított tényállást, a bizonyítékok bírói mérlegelését és értékelését vitatják. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában támasztott követelménynek, ezért nem fogadható be.

[30] Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és – az Alaptörvény 28. cikke, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint T) cikke tekintetében – *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2015. december 1.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/1075/2015.

